

Gäller för: Verksamhet Medicin geriatrik och akutsjukvård Mölndal

Giltig från: 2025-05-20

Innehållsansvar: Eva Poulsen, (evapo2), Sektionsledare

Giltig till: 2027-05-20

Granskad av: Alexandra Barath, (aleba3), Vårdenhetschef

Godkänd av: Pär Parén, (parpa1), Verksamhetschef

Hantering av formaldehyd

Revideringar i denna version

Ändrad innehållsansvarig och titel, giltighetstiden förlängs.

Bakgrund och syfte

Formaldehydhantering innebär vissa risker om det inte hanteras på rätt sätt. Formaldehyd är en färglös vätska med stickande lukt som använd för att fixera vävnadsprover för patologisk undersökning. Formaldehyd är det nu enda kända ämnet som kan bevara vävnad på cellnivå. Ämnet behövs för att man ska kunna utföra och ställa diagnos. Syftet med rutinen är att kvalitetssäkra arbetsmiljön vid hantering och spill av Formaldehyd 4% fosfatbuffrad (burk/provrör) på Medicinmottagningen Mölndal.

Förutsättningar

All personal och studenter på mottagningen som hanterar Formaldehyd behöver vara medveten om riskerna. Formaldehyd 4% är inte brandfarligt i sig men kan vid uppvärmning bilda en explosiv blandning med luft. Vid brand släck med vatten, pulver eller koldioxid.

Hälsorisker

- Inandning - kan ge sveda i näsa och svalg, hosta och heshet. Det finns även risk för allergisk reaktion (överkänslighet) med nästäppa och andningsbesvär av astmatyp.
- Stänk i ögonen - ger smärta och irritation/rodnad.
- Vid hudkontakt – irritation kan uppstå med förhårdnader och hudsprickor, kan framkalla allergi.
- Vid långvarig intermitterant exponering – misstänkts Formaldehyd kunna orsaka cancer.

Arbetsbeskrivning

Arbetsmetoder och arbetsplats bör utformas så att inandning av ångor samt direktkontakt med produkten via hud och ögon kan undvikas. Det är därför viktigt att använda skyddsutrustning: handskar, förkläde, visir/skyddsglasögon, munskydd samt god ventilation.

- För att minska exponeringstiden öppnas färdigfylld burk eller provrör med handskar i direkt anslutning till att vävnadsprovet ska placeras i burk/provrör och stängs omgående. Den som stänger ett kärl tillser att locket är helt stängt för att undvika spill under transport.
- För att förhindra stänk i ögonen, används visir/skyddsglasögon vid all hantering.
- För att förhindra hudexponering används handskar och skyddsförkläde när vävnadsprovet läggs i burk/provrör med hjälp av tång eller pincett.

Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp/spill

- Inandning – frisk luft. Eventuellt kontakt med läkare.
- Hudkontakt – skölj rikligt med vatten. Ta av nedstänkta kläder. Eventuellt kontakt med läkare.
- Stänk i ögonen – skölj rikligt med vatten i minst 15min med mjuk vattenstråle. Ögondusch finns i sköljen. Kontakta ögonläkare.
- Vid stänk i mun/förtäring – framkalla EJ kräkning. Drick genast ett par glas vatten eller mjölk. Kontakta läkare.

Mindre spill

- Torka upp spill med grön absorptionsark/torkduk, rengör ytan noga efteråt.
- Rester och städavfall tas om hand som farligt avfall.
- Överblivna kemikalier kasseras som farligt avfall.
- Undvik utsläpp i avlopp. Vid stora spill/utsläpp kontakta Räddningstjänsten (112).

Ansvar

Gäller på Medicinmottagning Mölndal, område 3, Sahlgrenska. Ansvar för spridning och implementering har verksamhetschef/enhetschef. Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Uppföljning, utvärdering och revision

Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för att rutinen följs upp och utvärderas. Vårdenhetsöverläkare har ansvar för att rutinen följs upp och utvärderas på respektive enhet.

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Arbetsgrupp

Eva Poulsen, undersköterska/koordinator/sektionsledare,
Medicinmottagning Mölndal. Josefin Romskaug,
sjuksköterska/sektionsledare, Medicinmottagning Mölndal.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Medicin geriatrik och akutsjukvård
Möln dal

Innehållsansvar: Eva Poulsen, (evapo2), Sektionsledare

Granskad av: Alexandra Barath, (aleba3), Vårdenhetschef

Godkänd av: Pär Parén, (parpa1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9882-597462984-2

Version: 4.0

Giltig från: 2025-05-20

Giltig till: 2027-05-20